

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer
Christiansborg
1240 København K

Den 26. september 2019

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 5 (ULØ alm. del), stillet den 4. september 2019.

Spørgsmål nr. 5

"Vil ministeren kommentere henvendelsen fra Landdistrikternes Fællesråd om multifunktionel jordfordeling, jf. ULØ alm. del – bilag 5?"

Svar

Jeg kan oplyse, at der den 19. september 2019 blev indgået en bred politisk aftale om en model for multifunktionel jordfordeling. Aftalen udmønter 150 mio. kr., som er afsat i Hjælpepakke til Landbruget af 28. september 2018 til multifunktionel jordfordeling, som sammentænker landbrugsproduktion med en række andre vigtige arealinteresser. Jeg vedlægger modelpapir om multifunktionel jordfordeling til udvalgets orientering.

Landdistrikternes Fællesråd udtrykker bekymring for, om modellen i tilstrækkelig grad inddrager lokale interesser og skaber lokalt medejerskab og fremhæver, at det bør være kommunerne, der kan søge midlerne.

Jeg er enig i, at lokal forankring er meget vigtig og bidrager til den bedst mulige projektudvikling og - gennemførelse. Flere organisationer har fremhævet dette, og det har jeg lyttet til. Derfor bliver det et kriterium for adgang til 'fri jordfordeling', at der i ansøgningen dokumenteres en tydelig lokal forankring. Modelpapiret indeholder herudover ingen rammer for den lokale inddragelse – det kan ske helt, som man lokalt ønsker det. Projekterne skal defineres og drives af lokale kræfter.

Som økonomisk understøttelse af kommunernes projektfacilitering, herunder lokal forankring, vil Miljø- og Fødevarerministeriet tilbyde kommunerne 10 mio. kr. i forbindelse med den økonomiske forhandling om bekendtgørelsen om multifunktionel jordfordeling.

Jeg er også enig i, at kommunerne er en meget vigtig part i udmøntningen af jordfordelingsfonden, og det er der mange gode grunde til. Kommunerne har projekterfaring og stort lokalkendskab og råder desuden over en lang række beføjelser og redskaber til at håndtere projekter i det åbne land. Derfor bliver kommunerne de primære ansøgere. Jeg synes dog også, at staten v/Naturstyrelsen kan være en alternativ ansøger efter aftale med og på opfordring af en kommune. Det giver lidt større sikkerhed for, at alle relevante projektmuligheder i hele landet kan gribes.

Landdistrikternes Fællesråd påpeger også, at der bør afsættes midler til at sikre, "at der reelt sker forandringer og udvikling på de jordfordelte arealer". Jeg forstår dette synspunkt således, at Landdistrikternes Fællesråd ønsker, at jordfordelingsfondens midler også kan anvendes til eksempelvis projektudgifter og lodsejerkompensation.

Dette ønske er forståeligt, men midlerne er afsat til jordfordeling, og modellen bygger på, at der kan findes finansiering til projektudgifter og lodsejerkompensation i andre pengekasser – eksempelvis fonde, forsyningsselskaber og eksisterende tilskudsordninger, jf. også modelpapirets afsnit om finansiering af projekter.

På baggrund af erfaringer fra andre ordninger, er det Miljø- og Fødevarerministeriet vurdering, at der vil kunne findes ekstern finansiering til multifunktionelle projekter, der kan gennemføres med multifunktionel jordfordeling. På den måde rækker de statslige penge også længere, så vi kan få jordfordelt flere hektar, og dermed blive klogere på mulighederne i multifunktionel jordfordeling.

Landdistrikternes Fællesråd vil blive inviteret til at deltage i det rådgivende udvalg, der skal følge og evaluere de multifunktionelle jordfordelinger og tilhørende projekter.

Multifunktionel jordfordeling er et nyt set-up, der ikke er prøvet før i større skala. Det kan give nyttig viden om perspektiver for jordfordeling til gavn for landbruget og for væsentlige nationale interesser og dagordener. Jeg har noteret mig, at Landdistrikternes Fællesråd skriver, at mange lokale aktører allerede står klar med potentielle projekter.

Mogens Jensen / Sofus Rex